

УДК 159.01

*Н.В. Підбуцька, В.В. Спіцина
м.Харків, Україна*

ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ ВИВЧЕННЯ ГЕНДЕРНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ УЯВЛЕНЬ ПРО ЛІДЕРСТВО СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Актуальність дослідження проблеми уявлень про лідерство продиктована стрімким зростанням попиту на лідерство як здатності об'єднувати інших людей для досягнення поставлених цілей. Зміни, що відбуваються в сучасному світі щодня, ставлять нові вимоги, що пред'являються до лідера. Новим у дослідженні даної проблеми є, по-перше, вивчення гендерного аспекту в уявленнях про лідерство, пов'язаного з характерним для сучасного суспільства процесом вирівнювання соціальних прав чоловіків і жінок, що призводить до зміни традиційних уявлень про лідерську ролі. По-друге, це особливості формування уявлень про те, яким повинен бути лідер, в студентських групах.

Особливе значення для розуміння ключових питань, пов'язаних з лідерством, мають роботи Р. Л. Кричевського та Є. М. Дубовського, Б.Д. Паригіна, О. Г. Романовського, О. С. Пономарьова, Т. В. Гури. Велика кількість робіт різних авторів присвячені розробці різних аспектів лідерства, критиці існуючих соціально-психологічних теорій лідерства (Г.К. Ашин, І. П. Волков, Р.Л. Кричевський), вивченню стилів лідерства (Н.Н. Обозов, А. В. Петровський).

Психологічним особливостям студентського віку особливу увагу приділяли такі вчені як Б. Г. Ананьєв, М. Д. Дворяшина, Л. С. Грановська, В. Т. Лісовський, І. А. Зимова, І. С. Кон. У дослідженнях Л. А. Баранової, М. Д. Дворяшин, Є. І. Степанової, Л. Н. Фоменко, а також у роботах Ю. Н. Кулюткіна, В. А. Якуніна, та ін. накопичений великий емпіричний матеріал спостережень, наводяться результати експериментів і теоретичні узагальнення з цієї проблеми. У вітчизняній психології проблема дорослості вперше була поставлена Н.Н. Рибниковим, який назвав новий розділ вікової психології, що вивчає зрілу особистість, акмеологією.

Гендерні відмінності лідерів вивчають Т. В. Бендас, І. Н. Логвинов, О. Г. Лопухова, В. І. Румянцева.

Метою дослідження є вивчення гендерних особливостей уявлень про лідерства в студентських групах.

Для вивчення проблеми гендерних відмінностей нами був використаний теоретичний метод дослідження.

Людину, що стоїть на чолі групи, що визначає основні напрямки її діяльності та розвитку і впливає при цьому на поведінку її членів, називають лідером. Лідер може бути формальним - це людина, вербальний або призначений спеціально для того, щоб керувати групою, людина, що сприймається членами групи як авторитет. Але бувають й неформальні лідери - люди з числа рядових членів групи, які надають потужний вплив на інших її членів [11].

Е.М. Зайцева вважає, що лідерство – ступінь ведучого активного впливу особистостей-членів групи на групу в цілому в напрямку здійснення групових завдань [9].

Оглядрізних визначень і концепцій лідерства в зарубіжній науці здійснювався не раз. Ральф Стогдилл у своєму «Посібнику з лідерства» об'єднав всі визначення в 11 груп:

- Лідерство як центр групових процесів;
- Лідерство як прояв особистісних рис;
- Лідерство як дія і поведінка (опис лідерства через поняття «дія» і «поведінка» як найкраще підходило для емпіричних досліджень);
- Лідерство як інструмент досягнення мети або результату (лідерство потрібно в якості засобу інтеграції інших групових ролей для досягнення єдності дій та отримання результату);
- Лідерство як взаємодія (лідерство існує там і тоді, де і коли воно усвідомлюється і підтримується іншими членами групи);
- Лідерство як уміння переконувати;
- Лідерство як здійснення впливу (ця група визначень перебільшувала ступінь впливу лідера на послідовників, яким відводилася пасивна роль всередині організації);
- Лідерство як стосунки влади (влада в цих визначеннях розцінюється як форма лідерських відносин);
- Лідерство як диференціація ролей;
- Лідерство як ініціація або введення структури (ця група визначень підкреслює важливу роль лідера в процесі структурування взаємин між людьми їх діяльності) [9].

Вивчення сучасного покоління студентської молоді в плані їх уявлень про лідерство та керівництві, про аутсайдерство і виключеності, їх ставлення до окремих характеристик і особистісних якостей, «виховання лідерів» представляється значним: сьогоднішні лідери серед соціально активних студентів в майбутньому можуть проявити себе в якості керів-

ників, громадських і політичних лідерів, сферою діяльності яких є суспільство та його соціальні інститути [9].

У розвитку лідерських якостей студентів у Сполучених Штатах важливу роль відіграє викладач. Викладач є не тільки наставником і вчителем, але також відіграє роль лідера в студентській групі.

Студентська молодь - це життєва сила суспільства, згусток енергії, нерозтрачених інтелектуальних і фізичних сил, що вимагають виходу, за рахунок цих сил життя суспільства може бути омолоджено, оживлена.

Актуальність проблеми лідерства в малій навчальній групі оцінюється як висока у зв'язку з тим, що в соціальній психології не існує задовільного пояснення фактів неоднозначності характеристик лідерства в групах. З одного боку, вона є результатом прямих і непрямих педагогічних, адміністративних впливів. З іншого боку, це саморозвиваючийся організм[1].

Е. М. Дубовська вважає, що механізмом впливу лідера юнацького колективу є ідентифікація. Згідно з отриманими нею даними, найбільш часто ідентифікація розгортається за тим особливо цінованим людиною якостям, які у нього відсутні, або розвинені недостатньо. А оскільки носієм найбільш цінують характеристик у групі виступає лідер, то члени ідентифікуються саме з ним.

На особистість студента величезний формує вплив надає студентське середовище, особливості студентської групи, де відбуваються процеси структурування, формування і зміни міжособистісних, емоційних і ділових взаємин, розподілу групових ролей і висунення лідерів. Всі ці групові процеси роблять сильний вплив на особистість студента, на успішність його навчальної діяльності та професійного становлення. Міжособистісні відносини студентів обумовлюється, по-перше, віковими особливостями даної соціальної групи, по-друге, особливостями притаманною їй діяльності [3].

Лідер студентської групи – це завжди затребуваний фахівець, що володіє не тільки професійними, але й управлінськими навичками. Таким чином, лідерство в студентських групах, як і в будь-якій соціальній групі в принципі - факт, з яким не можуть не рахуватися і органи державної влади, і адміністрації вузів [4].

Я.Л. Коломінський в дослідженнях з використанням соціометрії знайшов, що не всі, хто користується в класі найбільшою симпатією, можуть стати хорошими старостами, головами рад загону, ланковими, командирами загонів і т.д. У роботах Л.І. Уманського при дослідженні великого контингенту учнів і студентів також не було виявлено значущого

зв'язку між тими, хто викликає загальну симпатію, і тими, хто володіє яскравими організаторськими здібностями [11].

Збереження лідерської позиції обумовлено не тільки довірою керівництва, але і в кінцевому рахунку ефективністю вкладу члена групи в рішення групової задачі. Виходячи з різноманітності типів групової активності, цей внесок був підданий Р. Бейлза і Ф. Слейтером диференційованому розгляду, що дозволив вичленувати як мінімум дві великі сфери його застосування:

- сферу інструментальної активності групи, безпосередньо пов'язану з вирішенням групової задачі;
- сферу емоційної активності групи, що має до вирішення хоча і вельми істотне, але до певної міри опосередковане відношення [11].

Виходячи зі специфіки діяльності навчальної групи, можна визначити співвідношення між цими сферами. А специфіка така: перед студентською групою дуже рідко ставляться цілі, що вимагають спільного рішення задачі, так як навчальний процес орієнтований на окремого студента (на відміну, наприклад, від діяльності фірми, де необхідно саме групова взаємодія з розподілом обов'язків і т. д.). Тому особливої важливості набуває лідерство в сфері емоційної активності групи, адже експресивний лідер в основному орієнтований не на конкретну мету, а на створення обстановки для її досягнення [4].

Головною заслугою гендерної психології лідерства є постановка завдання порівняльного вивчення лідерів різної статі. Актуальність даної проблеми зростає у зв'язку з характерним для сучасного суспільства процесом вирівнювання соціальних прав чоловіків і жінок, що призводить до зміни традиційних уявлень про лідерську роль [3].

Гендер - це весь поведінковий комплекс, притаманний чоловікам і жінкам.

Гендер— це сукупність соціальних і культурних норм, які суспільство наказує виконувати людям залежно від їх біологічної статі.

У сучасній гендерній психології виділяють 4 класичні лідерські концепції.

1. Ситуаційний посадовий підхід. Дана концепція, створена Р. Хаузом, Дж. Хантом, на перше місце ставить позицію людини в офіційній структурі, посада, яку він займає в організації, а не стать. Чоловіки і жінки, які виконують одні й ті ж лідерські ролі, що займають одні й ті ж менеджерські посади, не відрізняти-

- муться один від одного ні по поведінці, ні по лідерській ефективності.
2. Ймовірісна модель лідерства, що розробляється Ф. Фідлером і його послідовниками, хоч і рідко, звертається до статевих відмінностей (до того ж використовує структуровані завдання, які не є гендерно нейтральними, постулює, що жінки і чоловіки будуть відрізнятися за лідерської ефективності лише в тому випадку, якщо будуть використовувати різний лідерський стиль.
 3. Цільова теорія Р. Хауза припускає, що директивний лідерський стиль буде корисний лише в умовах неструктурованою завдання, стандартні ж ситуації вимагають колаборативного стилю. Тобто можна припустити, що жінки і чоловіки-лідери матимуть перевагу по ефективності в різних ситуаціях [3].

До середини XX століття лідерська роль вважалась маскулінною. Але вже наприкінці XX століття стала поширюватись думка, що жінки теж можуть виконувати роль лідера. Виникла необхідність порівняльного дослідження лідерів обох статей.

Т.В. Бендас вказує на те, що «самий узагальнений стереотип, пов'язаний з лідерством, свідчить, що лідером має бути чоловік (на роботі, в сім'ї); йому приписуються такі лідерські якості, як незалежність від зовнішнього впливу, організаторські здібності; жінки не повинні призначатися на керівні посади, принаймні, вищого рівня»[3].

Г.Г. Горчакова конкретизує міфи про жіночу ділової та професійної неспроможності, несумісності жіночності з кар'єрним просуванням існують і в сучасному суспільстві:

- Справжня жінка не прагне до кар'єри;
- Жінка не так розумна;
- Жінкам простіше робити кар'єру (в силу ефекту чиниться на чоловіків);
- Кар'єра - це доля самотніх жінок;
- У бізнесу не жіноче обличчя;
- Жінки недостатньо честюлюбні;
- Роблячи кар'єру, вона втрачає жіночність;
- Жінки не хочуть робити кар'єру (в силу відомих упереджень);
- Жінки занадто залежні;
- Сім'я та кар'єра несумісні;

- Шукайте жінку в мистецтві (найбільша кількість талановитих жінок сьогодні в галузі мистецтва, оскільки тут легше проявить природну обдарованість);
- Досягнення жінок обернено пропорційні їх красі [7].

Як зазначає Є.П. Ільїн, негативне ставлення до жіночого лідерства традиційно проявляли прихильники фрейдизму. Лідери-жінки вважалися володарями нездорової гендерної ідентичності, а їх прагнення до лідерства, зване «фалічним», розглядалося як прояв неповноцінності жінок, заздрить чоловікам [3].

Дослідження лідерів в нашій країні з позицій статевого диморфізму проводилися в Ананіївській школі, починаючи з 1960-х років. Дослідження показують, що якщо в групі приблизно рівне співвідношення учасників по статі, то адаптаційним лідером частіше стає чоловік, а реформаторським – жінка [7].

Частина вчених дотримується думки, що жіноче лідерство має свою специфіку, і закріплюють за жінкою більш демократичний, гнучкий стиль керівництва, вважають, що жінці більше притаманні емпатійність, товариськість, велика пластичність нервової системи, адаптивність, менша агресивність.

Дослідження показують, що жінки-лідери мають низку спільних якостей:

- компетентність;
- демонстративність;
- працездатність;
- інтернальність;
- креативність [3].

Г.В. Турецька вважає, що жіноче лідерство є складовою частиною феномена ділової жінки. Ефективність жіночого лідерства визначається статеворольовими стереотипами. При цьому в деяких випадках жінки-лідери можуть бути більш ефективними лідерами в порівнянні з лідерами-чоловіками. Більше того, стиль лідерства ділової жінки не спрямований тільки на відносини [12].

Гендерні особливості прояву лідерства у студентів вивчала Н.Н. Григор'єва. У ході дослідження було встановлено:

– психологічні особливості студентських лідерів проявляються в інтелектуальному, організаторському, емоційному та комунікативному типах лідерства;

– для лідерів - юнаків характерний абсолютний тип лідерства, для дівчат - лідерів – парціальний тип (діловий і емоційно-комунікативний);

– для студентських лідерів найбільш типово поєднання маскулінних і фемінних лідерських характеристик (андроґінна гендерна спрямованість);

– незалежно від статі серед студентських лідерів домінує андроґінний тип тендерної ідентичності;

– для студентських лідерів незалежно від їхньої статі характерні андроґінні гендерні моделі лідерства (універсальна модель є домінуючою).

– Специфічними для лідерів - дівчат є фемінно - маскулінні гендерні моделі лідерства, в той час як для лідерів - юнаків –маскулінні;

– для дівчат-лідерів характерний авторитарний стиль лідерства, а для юнаків-лідерів - демократичний;

– дівчата лідирують переважно в емоційній сфері, а юнаки найчастіше виступають лідерами-ініціаторами у творчій і пізнавальній сферах діяльності;

– незалежно від гендерних особливостей лідерів зафіксовано тільки позитивне ставлення до них у групі членства [4].

Н.Л. Мінаєва, досліджуючи феномен посадової лідерства, встановила, що ефективним управлінцем (посадовим лідером), згідно з отриманими нею даними, є тільки випробовувані з андроґінними рисами характеру [9].

К. Бартол і Д. Мартін показали, що жінка-лідер в чоловічому діловому світі і взагалі знаходиться в чоловічій групі грає одну з чотирьох неформальних ролей:

- матері - від неї чекають емоційної підтримки, а не ділової активності;
- спокусниці для начальника, що викликає обурення у колег-чоловіків;
- іграшки, талісмана - милою, але не ділової жінки, що приносить удачу;
- залізної леді, що володіє нежіночу жорстокістю, внаслідок чого вони бувають найбільше ізольованими від групи.

Я. Джорстад, норвезький психотерапевт, на підставі своєї практики уклав, що лідерство не входить в систему життєвих цінностей багатьох жінок. Звідси думка, що жінки-лідери програють лідерам-чоловікам в ефективності керівництва, оскільки володіють меншою владою, впливом і ресурсами. Проте, як показали Маккобі і Джеклін, при більш тривалому спілкуванні жінки вирівнювалися з чоловіками з лідерства. Е. Іглі і К. Джонсон виявили, що жінки більше прагнули до отримання керівної

посади, якщо вона відповідала традиційної гендерної ролі (зокрема, директора школи) [5].

Е. Іглізіспівавторамипоказали, щоефективністьвиконаннялідерськоїролічоловіками і жінкамізалежитьвідбагатьохфакторів. Чоловікибулибільшеефективними:

- привирішеннізадачі,
- при керівництвічоловіками,
- увійськовихорганізаціях і в роліспортивнихтренерів,
- на нижчомурівніуправління, щовимагаєтехнічнихздібностей; а жінки:
- при встановленніжособистіснихвідносин,
- у сферіосвіти, бізнесу, на соціальній і державнійслужбі,
- на середньомурівніуправління, де потрібновстановлюватиміжособистіснівідносини[13].

І.А. Панарін, досліджуючи соціальну відповідальність як особистісне якість лідерів молодіжних рухів, встановив, що існують гендерні відмінності в рівні сформованості соціальної відповідальності у лідерів молодіжних рухів, які проявляються в тому, що лідери - юнаки більш диференційовано визначають соціальну відповідальність лідера в порівнянні з дівчатами-лідерами, які демонструють вищу готовність прийняття позиції відповідальної особи [10].

На думку Е. Гідденс, інтерес до дослідженнягендернихособливостейпроявулідерства в студентськійгрупіобумовленийподвійним характером їїпоходження: з одного боку, вона відособлена, а з іншого, обумовлена специфічнимвпливом на неїадміністративнихзаходів. Цявишевідбито в самійструктурістудентськоїгрупиДвоїстістьпоходженнястудентськоїгрупиобумовлюєособливостівиділеннялідерівзалежновідстаті[6].

По-перше, діяльністьнавчальноїгрупи заснована на більшдемократичних принципах, ніждіяльністьмалоїгрупи в організації (абопідприємстві). Отже, авторитарний стиль лідерства в даномувипадкунеприйнятний, а тому у дівчат (як власницьфемінного стилю лідерства) з'являєтьсябільшешансів стати лідерами. Для фемінного стилю лідерствахарактерні: кооперативність, вирішенняпитань за допомогоюінтуїції та емпатії, сензитивність, співчуття [6].

По-друге, залежновідзмистовних характеристик діяльності, формуютьсяумови, в якихвимогигрупи до лідерівнеоднозначні. Так, спокій-

но-рівномірнадіяльність, з домінуваннямцільовіддаленоїперспективи, при доситьпомірноюсистеміпоявиелементівновизни в умовах, створюютьпередумови для актуалізаціїлідерськихфункційдівчатсильніше, ніжорієнтованих на виконання конкретного завданнялідерів з числа хлопців [6].

Незаперечний факт, щодівчат-лідерів у навчальних закладах можназустрітичастіше, ніж в організаціях і на підприємствах (передбачаютькар'єрнийріст). Звернення до концепції «токенізма» можепояснитивеликукількістьдівчат-лідерів з числа студенток гуманітарних ВНЗ. Склад студентськихгруп в таких навчальних закладах приблизнорівний. Тобто, немаєявноїбільшості (чоловіків), члени якогопрігнічували б меншість (жінок). Отже, дівчатам в даномувипадкупростішевисуватися на роль лідера[2].

У студентськійгрупі не існуєжорсткоїстатусноїєрархії, і цеположення так само сприяєосвоєннюдівчатамиролілідера[2].

Таким чином, ми бачимо, щобагатогендернихстереотипів не діють в умовахдіяльностістудентськоїгрупи. Але найчастішепасивністьхлопцівпояснюєтьсятим, що вони не бачатьсенсу в такому лідерстві. Адже-навчальнадіяльність—еще не кар'єра, а отже, немаєсенсурсуватися в лідери. Діяльність у студентськійгрупі не передбачаєконкуренції, що є сприятливим фактором для становленняжінок-лідерів [2].

Отже, у результаті глибокого вивчення теоретичного матеріалу, розгляду різних точок зору на проблему лідерства і володіння певними якостями, ми прийшли до висновку, що вивчення гендерних особливостей лідерства саме на прикладі студентських груп представляється одним з пріоритетних напрямків гендерної психології лідерства. Оскільки у студентській групі не існує жорсткої статусної ієрархії, і це положення сприяє освоєнню дівчатами ролі лідера, вплив стереотипів про неспроможність жінок виконувати функції лідера підлягає великим сумнівам. Лідерські якості студентів безпосередньо залежать від їх статевої приналежності. Лідер стає таким в силу впливу сукупності факторів - таких як його соціальний статус, особистісні особливості, виконувані ним соціальні ролі і безліч інших.

Список літератури: 1. *Андреева Г.М.* Социальная психология / Андреева Г.М. – М: Аспект Пресс, 2000. – 373 с. 2. *Белякова Н.В.* Социально-психологические особенности проявления лидерства в студенческих группах: Дис. ... канд. психол. наук / Белякова Наталья Владимировна. – М., 2002. – 197 с. 3. *Бендас Т.В.* Психология лидерства: Учебное пособие. / Бендас Т.В. – СПб: Питер, 2009. – 431 с. 4. *Богданова О.С.* Гендерное измерение политического лидерства: Автореф. дис. ... канд. полит. Наук / Богданова Ольга Соломоновна. – М., 2011. – 27 с. . *Виткин Дж.* Правда о

женщинах (14 мифов, сочиненных мужчинами) / Виткин Дж. – СПб.: Питер Пресс, 1996. 6. Гидденс Э. Социология / Пер. с англ.; науч. ред. В.А. Ядов; общ.ред. Л. С. Гурьевой, Л.Н. Посилевича. – М: Эдиториал УРСС, 1999. – 703 с. 7. Горчакова Г.Г. Мифология женской карьеры. Психология лидерства / Горчакова Г. Г. – М, 2004. – С. 63-70. 8. Кравченко Ф. И. Социология: Учебное пособие для вузов/ Кравченко Ф.И. – М: Логос, 2002. – 640 с. 9. Кудряшова Е.В. Лидер и лидерство: исследования лидерства в современной западной общественно-политической мысли / Кудряшова Е. В. – Архангельск: Издательство ПМПУ, 1996. – 256с. 10. Логвинов И. Н. Современные исследования и тенденции / Логвинов И. Н. // Гендерная психология лидерства. – 2014. – №97. – С. 16 11. Сельченко К.В. Психология лидерства: Хрестоматия / Сельченко К. В. – Минск, 2004. – 364 с. 12. Турецкая Г.В. Социально-психологический анализ феномена деловой женщины. Психология совместной жизнедеятельности малых групп и организаций / Турецкая Г. В. – М: Социум, 2001. – С.76- 93. 13. Хеннинг М. Леди-босс / Хеннинг М., Жарден А.. – М: Дело, 2001.

Bibliography (transliterated): 1. GM Andreeva Social psychology / GM Andreeva - Moscow: Aspect Press, 2000. – 373 p. 2. Belyakov NV Social-psychological features of implication of leadership in student groups: Dis. ... Cand. psychol. Science / Belyakov Natalia. - M., 2002. – P. 197. 3. Bendas TV Leadership Psychology: Textbook. / .Bendas TV - St. Petersburg: Peter, 2009. – P. 431. 4. Bogdanov OS The gender dimension of political leadership: Author. Dis. ... Cand. watered. Science / Olga Bogdanova Solomonovna. - M., 2011. – 27s. 5. J. Witkin. The Truth About Women (14 myths concocted by men) / J. Witkin. □ St. Petersburg .: Peter Press, 1996. 6. E. Giddens Sociology / Ed. with English .; scientific. Ed. VA Poisons; Society. Ed. LS Gurieva, LN Posilevicha. – M: Editorial URSS, 1999. s 703. 7. Gorchakov GG Mythology Women's career. Psychology liderstva / Gorchakov GG - M., 2004. - S. 63-70. 8. Kravchenko FI Sociology: Textbook for Universities / Kravchenko FI – M: Logos, 2002. – 640. Hennig M. Lady Boss / Henning M. Jardine A .. – M: Case 2001. 9. Kudryashov EV The leader and leadership: leadership in the study of modern? - Western political thought / Kudryashov EV – Arkhangelsk: PMPU Publishing, 1996. – 256s. 10. Logvinov I. Current research and trends / Logvinov I. // Gender psychology of leadership. – 2014. - №97. – S. 16 11. Sel'chenok KV Psychology of Leadership: A Reader / Sel'chenok KV - Minsk, 2004. - 364 p. 12. Turkish GV Socially-psychological analysis of the phenomenon of businesswoman. Psychology of life together small groups and organizations / Turkish

GV - M: Society, 2001. - P. 76- 93. 13. Hennig M. LadyBoss / Henning M. Jardine A .. – M: Case 2001.

Н.В. Подбуцкая, В. В. Спицына

ГЕНДЕРНЫЕ ОСОБЕННОСТИ ПРЕДСТАВЛЕНИЙ О ЛИДЕРСТВЕ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ

В данной статье рассмотрены проблемы гендерных представлений о лидерстве в студенческих группах. Благодаря анализу теоретического материала были рассмотрены особенности представлений о мужчинах-лидерах и женщинах-лидерах. Данное исследование показало, что гендерные отличия в представлениях о лидерстве мужчин и женщин существуют.

Ключевые слова: гендерные отличия, гендерные стереотипы, студенческая молодежь, лидерство, фемининность, маскулинность.

Н.В. Підбуцька, В. В. Спіцина

ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ УЯВЛЕНЬ ПРО ЛІДЕРСТВО СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

У даній статті розглянуті проблеми гендерних уявлень про лідерство в студентських групах. Завдяки аналізу теоретичного матеріалу були розглянуті особливості уявлень про чоловіків-лідерах і жінках-лідерах. Дане дослідження показало, що гендерні відмінності в уявленнях про лідерство чоловіків і жінок існують.

Ключові слова: гендерні відмінності, гендерні стереотипи, студентська молодь, лідерство, фемінінність, маскулініність.

N. Podbutska, V. V.Spitsyna

GENDER FEATURES INSIGHTS INTO LEADERSHIP STUDENTS

This article deals with the problems of gender representations about leadership in student groups. Through analysis of theoretical material it was considered especially notions of male leaders and women leaders. This study showed that gender differences in the perception of leadership of men and women exist.

Keywords: gender differences, gender stereotypes, students, leadership, femininity, masculinity.

Стаття надійшла до редакційної колегії 12.09.2015